

Zbornica zdravstvene in babiške nege
Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester,
babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Ob železni 30 a, 1000 Ljubljana
Tel: 01 544 54 80
e-pošta: tajnistvo@zbornica-zveza.si

NACIONALNI PROTOKOL AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE POLNJENJE KOMORE PARNEGA STERILIZATORJA

Št. dokumenta/koda:	UČE NP 20.20
Stran od strani:	1/4
Velja od:	15.1.2025
Uporaba najmanj do:	15.1.2030
Izdaja:	2. verzija

1. Namen in cilji aktivnosti

S pravilnim polnjenjem komore parnega sterilizatorja omogočiti ustrezeno prodiranje pare do materialov in s zagotoviti sterilnost.

Ključne besede: komora parnega sterilizatorja, vložni voziček, materiali za sterilizacijo

2. Aktivnost ZBN lahko izvede (skladno s kompetencami)

IZBN	Omejitve, pripombe
Bolničar negovalec	NE
Tehnik zdravstvene nege	DA z opravljenim uvajalnim izobraževanjem
Tehnik zdravstvene nege, 38. člen ZZDej-K	DA z opravljenim uvajalnim izobraževanjem
Diplomirana medicinska sestra	DA z opravljenim uvajalnim izobraževanjem
Diplomirana babica	DA z opravljenim uvajalnim izobraževanjem
Študent zdravstvene nege	NE
Študent babiške nege	NE

Predviden čas za izvedbo aktivnosti	10 – 30 minut, odvisno od velikosti sterilizatorja
--	--

Potrebno število oseb za izvedbo aktivnosti	Ena (1)
--	---------

Skrbnik NP		Sekcija medicinskih sester in zdravstveni tehnikov v sterilizaciji
-------------------	--	--

3. Kratice uporabljene v protokolu

IZBN	Izvajalec zdravstvene / babiške nege	SMMS	S: Spunbond (spredaj in zadaj), M: Meltblown (dva vmesna sloja)
ZBN	Zdravstvena/babiška nega		
NP	Nacionalni protokol		
ZZDej-K	Zakon o zdravstveni dejavnosti, neuradno prečiščeno besedilo zakona		

4. Potrebeni pripomočki

<ul style="list-style-type: none"> Vakuumski parni sterilizator. Informacijska podpora sledljivosti materiala. Vložni voziček, police, mreže. Ovojnina (sterilizacijski papir-krep in ojačan krep, netkani material-flis in smms ovojnina, papir-folija-vrečke in rokavi, zabojniški). Kemični in biološki indikatorji. 	<ul style="list-style-type: none"> Aplikator nalepk in nalepke. Šaržna nalepka z imenom izvajalca, datumom sterilizacije in rokom uporabe.
--	--

Zbornica zdravstvene in babiške nege
Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester,
babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Ob železni 30 a, 1000 Ljubljana
Tel: 01 544 54 80
e-pošta: tajnistvo@zbornica-zveza.si

NACIONALNI PROTOKOL AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE POLNJENJE KOMORE PARNEGA STERILIZATORJA

Št. dokumenta/koda:	UČE NP 20.20
Stran od strani:	2/4
Velja od:	15.1.2025
Uporaba najmanj do:	15.1.2030
Izdaja:	2. verzija

5. Potek/izvedba aktivnosti zdravstvene nege

		Opombe
1.	Pred polnjenjem preverimo, da so vsi seti in materiala opremljeni s kemičnim indikatorjem, imenom seta in sledilno nalepko, ki vsebuje: polnitveno številko, datum steriliziranja, datum sterilnosti in inicialke odgovorne osebe.	Za dokazljivost sterilizacijskega postopka in zagotavljanje sledljivosti.
2.	Komoro sterilizatorja polnimo do največ 80% prostornine.	Omogoča ustrezno prehajanje pare v sterilizacijske pakete.
3.	Sete polagamo navpično v sterilizacijske košare, ki jih prav tako polnimo do 80%.	Omogoča ustrezno prehajanje pare v sterilizacijske pakete.
4.	Ovojnina iz papir-folije mora biti obrnjena papir k papirju in folija k foliji.	Omogoča ustrezno prehajanje pare v materiale zavite v ovojnino (papir, folija).
5.	Posode (patene, umivalniki) vedno polagamo pod kotom.	Preprečimo nastanek kondenzata.
6.	Operacijsko perilo mora biti naloženo vertikalno.	Omogoča ustrezno prehajanje pare skozi tekstil.
7.	Težji in večji paketi (operacijski zabojni, operacijsko perilo) nalagamo vedno na spodnjo polico sterilizacijske vozička.	Preprečimo nastanek kondenzata.
8.	Sete vlagamo v košaro navpično in vzporedno drugega z drugim: var , ki smo ga izdelali pri pakiranju naj bo postavljen pravokotno na dno košare.	Preprečimo nastanek kondenzata.
9.	Če je potrebno set (papir-folija) položiti vodoravno, mora biti papir obrnjen proti dnu.	Preprečimo nastanek kondenzata.
10.	Zaradi povečane možnosti kondenzata v samem paketu, tase z instrumenti ne smejo presegati teže 8,5kg.	Zaradi manjše količine metalnih medicinskih pripomočkov v setu preprečimo nastanek kondenzata.
11.	Materialov ne nalagamo drug na drugega.	Omogoča ustrezno prehajanje pare v sterilizacijske pakete.
12.	Če je le mogoče, skupaj vedno steriliziramo material s podobnimi lastnostmi.	Preprečimo nastanek kondenzata in lažje sortiranje po sterilizaciji.
13.	Medicinske pripomočke pakirane v ustrezni ovojnini enakomerno in stabilno naložimo na police polnitvenega vozička.	Preprečimo poškodbe ali okvare materialov, ki jih steriliziramo.
14.	Pred zagonom izbranega programa v komoro vložimo testni paket s kemičnim in biološkim indikatorjem.	Za zagotavljanje nadzora polnitve, ki dokazuje uspešnost postopka sterilizacije.
15.	Pravilno naložen polnitveni voziček vložimo v parni sterilizator in preverimo, da se material ne dotika sten komore parnega sterilizatorja in zapremo vrata.	Omogočimo ustrezno prehajanje pare do poroznih materialov v sterilizacijskih paketih.
16.	Izberemo ustrezen program parne sterilizacije.	S pravilno izbiro programa preprečimo okvare ali deformacije na steriliziranih medicinskih pripomočkih.

 <p>Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije</p> <p>Ob železni 30 a, 1000 Ljubljana Tel: 01 544 54 80 e-pošta: tajnistvo@zbornica-zveza.si</p>	NACIONALNI PROTOKOL AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE POLNJENJE KOMORE PARNEGA STERILIZATORJA	Št. dokumenta/koda: UČE NP 20.20 Stran od strani: 3/4 Velja od: 15.1.2025 Uporaba najmanj do: 15.1.2030 Izdaja: 2. verzija
--	---	---

6. Opombe, omejitve protokola:

- Pravilno napolnjena komora parnega sterilizatorja omogoča ustrezno prehajanje pare do materialov, ki jih steriliziramo. S tem preprečimo nastanek kondenzata in posledično kontaminacijo steriliziranega materiala.
- Var seta papir-folija, ki smo ga izdelali med pakiranjem, naj bo pravokotno na dno košare.
- Polnimo samo termo stabilne medicinske pripomočke (kovinski inštrumenti, sanitetni material, tekstil, steklovina) zavite v ustrezno ovojnino.

7. Temeljna literatura:

- Autoclaves recommendations, Raypa. (2024). *Essential tips for proper autoclave loading*. [Essential Tips for Proper Autoclave Loading | RAYPA](#)
- Commission implementing decision (EU) 2023/1411. (July 2023). *Amending Implementing Decision (EU) 2021/1195 as regards a harmonised standard for sterilization of health care products*. [Commission Implementing Decision \(EU\) 2023/... of 4 July 2023 amending Implementing Decision \(EU\) 2021/1195 as regards a harmonised standard for sterilization of health care products \(europa.eu\)](#)
- Environmental Health and Safety. (2024). *Autoclaving Guidelines*. [Autoclaving Guidelines | Environmental Health and Safety \(uiowa.edu\)](#)
- ISO 17665:2024.(2024). Sterilization of health care products. *Moist heat — Requirements for the development, validation and routine control of a sterilization process for medical devices*. [ISO 17665:2024 - Sterilization of health care products — Moist heat — Requirements for the development, validation and routine control of a sterilization process for medical devices](#)
- ISO 14937:2009. (2009). Sterilization of health care products. *General requirements for characterization of a sterilizing agent and the development, validation and routine control of a sterilization process for medical devices*. [ISO 14937:2009\(en\), Sterilization of health care products — General requirements for characterization of a sterilizing agent and the development, validation and routine control of a sterilization process for medical devices](#)
- ISO 11138-1:2017. (2017, 2022). Sterilization of health care products. *Biological indicators — Part 1: General requirements*. International Organization for Standardization. [ISO-11138-1-2017.pdf \(iteh.ai\)](#)
- ISO 25424:2018. (2018). Sterilization of health care products. *Low temperature steam and formaldehyde — Requirements for development, validation and routine control of a sterilization process for medical devices*. [ISO 25424:2018 - Sterilization of health care products — Low temperature steam and formaldehyde — Requirements for development, validation and routine control of a sterilization process for medical devices](#)
- Hoxey, E. (2019). Medical Device White Paper Series. *Sterilization – Regulatory requirements and supporting standards*. [Sterilization_Revised.pdf \(medical-device-regulation.eu\)](#)
- Mecher, S. (2024). Autoclave Standard Operating Procedures. How to Safely Operate an Autoclave. *Preparation, Packaging & Loading of Materials*. [Standard Autoclave Procedures \(SOPs\) Guide + Template \(consteril.com\)](#)
- Piletič, N., Pristavec, T., Kadunc, T., & Pervinšek, S. (2024). Priporočila za delo v sterilizaciji. (Verzija 2.). Zbornica zdravstvene in babiške nege Slovenije – Zveza strokovnih društev medicinskih sester, babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije. Sekcija medicinskih sester in zdravstvenih tehnikov v sterilizaciji.
- World Health Organization & Pan American Health Organization (2016). *Decontamination and reprocessing of medical devices for health-care facilities*. [1-118 BenedettaFinal5 \(who.int\)](#)

Zbornica zdravstvene in babiške nege
Slovenije –
Zveza strokovnih društev medicinskih sester,
babic in zdravstvenih tehnikov Slovenije

Ob železni 30 a, 1000 Ljubljana
Tel: 01 544 54 80
e-pošta: tajnistvo@zbornica-zveza.si

NACIONALNI PROTOKOL AKTIVNOSTI ZDRAVSTVENE IN BABIŠKE NEGE
POLNJENJE KOMORE PARNEGA STERILIZATORJA

Št. dokumenta/koda:	UČE NP 20.20
Stran od strani:	4/4
Velja od:	15.1.2025
Uporaba najmanj do:	15.1.2030
Izdaja:	2. verzija

8. Podrobnejša in dodatna navodila - povezava z drugimi dokumenti (priloge k NP)

Številka priloge	Naziv dokumenta

9. Pregled zadnjih sprememb v dokumentu

Zap. št.	Sprememba v točki:	OPIS SPREMEMBE
1.	2. Aktivnost ZBN lahko izvede (skladno s kompetencami)	Diplomirana medicinska sestra, 38. člen ZZDej-K
2.	5. Potek/izvedba aktivnosti zdravstvene nege	Dodane so točke poteka
2.	7. Temeljna literatura	Dostopnost z novejši datummi literature
3.		Novejša oblika (predloga)

10. Potrditev dokumenta

	organ	Številka sklepa	datum	Odgovorna oseba
I. SKLEP O USTREZNOSTI NP	Delovna skupina za nacionalne protokole Zbornice- Zveze	29/2024	12. 12. 2024	Klavdija Ursini
II. SKLEP O USTREZNOSTI NP	Upravni odbor Zbornice - Zveza	437/46	14.1. 2025	Monika Ažman

	FUNKCIJA/ ORGAN	IME IN PRIIMEK
PRIPRAVIL:	Strokovnaki Strokovne sekcije MS in ZT v sterilizaciji	Tanja Pristavec
PREGLEDALI:	Strokovne službe Zbornice – Zveze / PVK	Draga Štromajer
ODOBRIL:	Predsednica Zbornice – Zveze	Monika Ažman
SKRBNIK DOKUMENTA:	Predsednik/ca Strokovna sekcija MS in ZT v sterilizaciji	Tanja Pristavec